

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА СПРАВА»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	4
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Федина Віта Віталіївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/fedina-vita-vitaliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: VVFedyna@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=773
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Макроекономіка», «Фінанси», «Гроші та кредит».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	26	28	66	Екзамен

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна: «Банківська справа» є обов'язковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системи знань про сутність та функції банківської системи, економічний інструментарій центрального банку для макроекономічної стабілізації при проведенні грошово-кредитної політики, опанування механізму здійснення основних банківських операцій, засвоєння навичок державного регулювання банківської системи і здатність розробляти елементи антикризового управління банківською системою.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у: вивченні поняття, структури, функцій, основних завдань банківської системи; розумінні призначення банківської системи та її елементів; оволодінні методами проведення банківських операцій та надання банківських послуг; аналізу банківської діяльності; набуття вмінь та навичок використання міжнародного досвіду регулювання банківської діяльності та застосування</p>
------------------------	--

	<p>інструментів при забезпеченні фінансової безпеки банків.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність банківської діяльності, особливості виникнення та етапи розвитку банківської системи; – організаційні та правові засади діяльності банків в Україні; – сутність банку, порядок здійснення активних та пасивних операцій банку; – механізм роботи центрального банку, його функції, операції та впровадження інструментів грошово-кредитної політики; – методи управління ризиком банку; – основи антикризового управління банком; – сутність функціонування банківської системи в умовах глобалізації фінансових ринків; – форми організації міжнародного банківського бізнесу; – особливості банківського регулювання; – організаційні та правові засади антимонопольної політики діяльності банків в Україні; – теоретичні засади і методології проведення банківських операцій та надання банківських послуг/ <p>Здобувач вищої освіти повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати елементи банківської системи в економіці; – класифікувати банки за різними ознаками; – групувати показники діяльності банків за видами здійснюваних операцій; – визначати розмір капіталу банку на основі показників балансового капіталу та регулятивного капіталу; - вміти – розміщати кошти в найбільш привабливі проекти, відкривати клієнтські рахунки, проводити оцінку кредитоспроможності позичальника; – структурувати інструменти грошово-кредитної політики відповідно до макроекономічних показників економіки, аналізувати функції та операції центрального банку; – визначати рівень ризику діяльності банку; – впорядковувати окремі елементи системи ризик-менеджменту банку; – розраховувати показники фінансової стійкості, платоспроможності та прибутковості банку; – здійснювати моніторинг ринку міжнародних банківських послуг; – аналізувати основні етапи здійснення банківського регулювання та нагляду; – групувати показники діяльності банків за економічними нормативами; – визначати розмір штрафів та за порушення банківського законодавства.
<p>Професійні компетентності</p>	<p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та</p>

	ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Основи функціонування та розвитку банківської системи.</p> <p>Тема 1. Виникнення та розвиток банківських систем. Тема 2. Центральні банки як складова банківської системи країни. Тема 3. Організація діяльності банківських установ. Тема 4. Стабільність банківської системи. Тема 5. Банківська система в умовах глобалізації. Тема 6. Державне регулювання банківської системи.</p> <p>Змістовий модуль 2. Особливості здійснення банками операцій та надання послуг.</p> <p>Тема 7. Формування ресурсів банку. Тема 8. Організація грошового обороту у банках. Тема 9. Кредитна діяльність банківських установ. Тема 10. Операції банків в іноземній валюті. Тема 11. Діяльність банків на ринку цінних паперів. Тема 12. Нетрадиційні банківські операції та послуги. Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банків.</p>
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i></p> <p>Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»</p> <p>Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.</p> <p>Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою</p>

навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. №2121-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
2. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
4. Про валюту і валютні операції: Закон України 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
5. Сілакова А.В., Лановська Г.І., Климаш Н.І. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підруч. / за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів «Магнолія 2006», 2015. 224 с.
6. Банківська справа : навчальний посібник / за заг. ред. О. М. Колодізева. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 348 с.
7. Банківська система : навчальний посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
8. Вовченко О. С., Єгоричева С. Б. Фінансова стабільність банків в умовах динамічного макроекономічного середовища : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2021. 233 с.
9. Колодізев О. М., Лебідь О. В., Зуєва О. В. Фінансовий потенціал банку : сутність, методи оцінювання, інструменти протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом : монографія. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 244 с.
10. Стратегія розвитку Fin Tech 2025. URL: <https://bank.gov.ua/news/all/finansova-inklyuziya-innovatsiyi-ta-bezgotivkovi-operatsiyi-v-ukrayini--prioriteti-strategiyi-rozvitku-fintech-2025>.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вищої освіти вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Банківська справа» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.:	
	доповідь із створенням презентації за умови її якісного та вчасного	за кожну презентацію 0-5 балів, якщо робота виконана

	виконання (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	не вчасно – знижується на 2 бали; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	захист практичного завдання розрахункового характеру за умови його якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття завдання, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості розрахунків і доповіді)	за кожне завдання 0-5 балів, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 2 бали; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, розв'язок практичних завдань	за правильну відповідь 1 бал
	творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	оцінка – 0-10 балів, (якщо робота виконана не вчасно – оцінка знижується на 5 балів)
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Екзамен			
<i>Відмінно</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
<i>Добре</i>	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях тарозрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.

<i>Задовільно</i>	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні.Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Протокол № 2 (12.09.2023р.).